

3. Конран Теренс. Первокласный ресторан: идея, создание, развитие: пер. с англ / Теренс Конран. – К. : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 210 с.

4. Литвиненко Т. К. Новітні технології обслуговування у сфері ресторанного бізнесу / Т. К. Литвиненко. – К., 2011. – 215 с.

5. Лоусан Ф. Рестораны. Клубы. Бары: планирование, дизайн, управление / Ф. Лоусан. – 2-е изд. – М.: ТК Велби ; Изд-во Проспект, 2008. – 392 с.

Ткачук В.

магістрант II курсу спеціальності 242 Туризм

Науковий керівник – доц. Флінта Н. І.

УКРАЇНА НА ВІЗОВІЙ КАРТІ СВІТУ

Постановка проблеми. Для в'їзду в іншу державу і тимчасового проживання на її території туристу, як правило, потрібна віза. Туристична віза надає право власнику паспорта на тимчасовий в'їзд у країну відвідування з метою туризму і відпочинку. Вона є основним документом для відвідування іншої держави і підтверджує, що паспорт туриста зареєстрований у консульській установі держави, яку він планує відвідати. Видають візи консульські відділи посольств іноземних держав чи генеральні консульства в регіонах [2].

Виклад основного матеріалу. За останні декілька років для українських туристів відбулися позитивні зміни щодо візових формальностей з багатьма країнами світу. З червня 2017 року для українців утвердили безвізовий режим з країнами ЄС, в серпні минулого року скасували візи в Катар, а в грудні – в ОАЕ.

Серед 193 країн, українці по внутрішньому паспорту можуть відвідати Росію, Білорусь, Грузію та Туреччину. Що стосується Туреччини та Грузії, безвізовий в'їзд по внутрішньому паспорту можливий тільки якщо це паспорт нового зразка, тобто ID картка.

Загальна кількість країн світу, які українці можуть відвідати без оформлення візи, становить 130 – завдяки чому український паспорт увійшов до 30-ти найсильніших громадянств світу [1].

Таблиця 1

Країни світу, для візиту в які в українців не вимагають візи

Країна	Термін перебування	Особливості
Азербайджан	До 90 днів	-
Албанія	До 90 днів	-
Антигуа і Барбуда	До 30 днів	необхідна наявність зворотних квитків і докази платоспроможності
Аргентина	До 90 днів	-
Білорусь	До 90 днів	-

Продовження таблиці 1

Боснія і Герцеговина	До 30 днів	можуть попросити надати зворотні квитки й докази платоспроможності
Бразилія	До 90 днів	-
Вануату	До 30 днів	-
Вірменія		-
Гаїті	До 90 днів	6\$+25\$податок
Гватемала	До 90 днів	можуть попросити надати зворотні квитки й докази платоспроможності
Гонконг	До 14 днів	необхідна наявність зворотних квитків і докази платоспроможності
Грузія		-
Домініка	До 30 днів	20\$
Домініканська Республіка	30-60 днів	10\$+20\$ на зворотному шляху
Еквадор	До 90 днів	-
Ізраїль	До 90 днів	можуть попросити надати зворотні квитки та запрошення
Індонезія	До 30 днів	-
Казахстан	До 90 днів	-
Катар	До 30 днів	-
Киргизстан	До 90 днів	-
Коста-Рика	До 90 днів	-
Македонія	До 90 днів	необхідна наявність туристичного ваучера
Малайзія	До 30 днів	необхідна наявність зворотних квитків
Мікронезія	До 30 днів	-
Молдова		-
Монголія	До 30 днів	-
Намібія	До 90 днів	-
Нікарагуа	До 90 днів	необхідно заповнити міграційну карту – 5\$, надати зворотні квитки та підтвердження платоспроможності
Ніуе	До 30 днів	необхідна наявність зворотних квитків і підтвердження платоспроможності
Об'єднані Арабські Емірати		безвіз діє при відвідування країни по біометричному паспорту
Острови Кука	До 31 дня	можуть попросити надати зворотні квитки, туристичний ваучер та докази платоспроможності
Парагвай	До 90 днів	необхідна наявність зворотних квитків і підтвердження платоспроможності
Перу	До 90 днів	необхідна наявність зворотних квитків і підтвердження платоспроможності
Росія	До 90 днів	-
Сальвадор	До 90 днів	необхідна наявність зворотних квитків і підтвердження платоспроможності

Продовження таблиці 1

Свазіленд	До 30 днів	
Сент-Кітс і Невіс	До 90 днів	
Сербія	До 30 днів	
Таджикистан	До 90 днів	
Туніс	До 30 днів	необхідна наявність туристичного ваучера та зворотні квитки
Туреччина	До 90 днів	можливий в'їзд по внутрішній ID картці
Узбекистан	До 90 днів	
Фіджі	До 120 днів	необхідно зворотні квитки та підтвердження платоспроможності
Чилі	До 30 днів	необхідна наявність зворотних квитків і підтвердження платоспроможності
Чорногорія	До 90 днів	
Ямайка	До 30 днів	20\$, необхідна наявність зворотних квитків і підтвердження платоспроможності

При в'їзді в деякі країни туристу необхідно заповнити міграційну карту (в деяких країнах вона платна – 5-10 \$) і зберігати її до кінця подорожі. Також не слід забувати про країни які ворогують, наприклад Азербайджан та Вірменія (із вірменським штампом у паспорті є вірогідність, що туриста не пустять в Азербайджан). При в'їзді в Ізраїль, навіть при наявності потрібних документів і сплат всіх зборів в аеропорту, можуть виникнути труднощі, якщо у закордонному паспорті є візові відмітки мусульманських країн, зокрема Сирії, Ірану, Лівії чи Лівану. Водночас, наявність ізраїльського штампа може ускладнити вашу поїздку в мусульманські країни (Іран, Сирія, Пакистан, Кувейт, Саудівська Аравія, Малайзія, Лівія, Ліван). Окрім того, маючи штамп Абхазії чи Південної Осетії можуть виникнути проблеми на кордоні з Грузією.

Окрім безвізових країн, є низка країн, полетіти в які турист може без візи, а отримати бажану наліпку в паспорті просто в аеропорту після прибуття (*visa on arrival*). Віза робиться декілька хвилин при наявності потрібних документів. Зазвичай, в аеропорту видають візу до 30 днів, якщо ж віза потрібна на більший відрізок часу, то варто звертатись у консульства чи посольства відповідних держав і отримувати візу в країні проживання [3].

Безвізові країни Європи (в'їзд до країн Шенгену): Австрія, Андорра, Бельгія, Ватикан, Греція, Данія, Ісландія, Іспанія, Італія, Кіпр, Латвія, Литва, Ліхтенштейн, Люксембург, Мальта, Монако, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Сан-Марино, Словаччина,

Словенія, Угорщина, Фінляндія, Франція, Чехія, Швейцарія, Швеція, Естонія.

Таблиця 2

Країни, в яких візу можна отримати по прибуттю в аеропорті

Країна	Термін перебування	Особливості
Аоминь (Макао)	До 30 днів	необхідно мати зворотні квитки, вартість – 12 \$
Барбадос	До 28 днів	Вартість – 50\$
Болівія	До 90 днів	необхідно мати фотографію, зворотні документи, підтвердження платоспроможності і сертифікат про вакцинацію проти жовтої лихоманки, вартість – 52\$)
Гамбія	До 90 днів	при оформленні на кордоні чи в аеропорту можуть вимагати хабар
Гренада	До 14 днів	вартість – 15 \$
Джибуті	Від 10 до 30 днів	-
Єгипет	До 30 днів	вартість – 15\$
Замбія	До 30 днів	вартість – 50\$
Іран	До 30 днів	вартість – 60\$, видається тільки в міжнародних аеропортах IKA, THR, MHD, SYZ, TBZ, ISF
Йорданія	До 30 днів	безкоштовна
Кабо-Верде	До 120 днів	вартість – 25€)
Коморські острови	-	10\$, варто зробити щеплення від малярії
Лаос	До 30 днів	Вартість – 20\$
Ліван	До 30 днів	Вартість – 17\$
Маврикій	До 60 днів	Вартість – 17\$
Мадагаскар	До 30 днів до 90 днів	Безкоштовна Вартість – 70\$
Мальдіви	До 30 днів	Безкоштовна
Непал	необхідно дві фотографії та візова анкета. Кількість днів залежить від ціни: до 15 днів – 25\$, до 30 днів – 40\$, до 90 днів – 100\$)	
Палау	До 30 днів	Вартість – 50\$
Панама	До 90 днів	Вартість – 50\$
Самоа	До 30 днів	Безкоштовна, необхідна наявність зворотних квитків і підтвердження платоспроможності
Сейшельські острови	До 30 днів	Безкоштовна, необхідна наявність зворотних квитків, туристичний ваучер і підтвердження платоспроможності
Сенегал	До 90 днів	Безкоштовна, в аеропорту Dakar DKR
Сент-Вінсент і Гренадини	До 30 днів	Безкоштовна

Продовження таблиці 2

Сент-Люсія	До 6 тижнів	Безкоштовна
Східний Тимор	До 30 днів	Вартість – 30\$
Таїланд	До 15 днів	Вартість – 60\$
Танзанія	Транзитна віза до 14 днів – 30\$, до 90 днів – 50\$, необхідне щеплення від жовтої лихоманки	
Того	До 7 днів	Вартість – 20\$
Тонга	До 30 днів	Безкоштовна
Тувалу	До 30 днів	Безкоштовна, збір в аеропорту – 13\$
Уганда		Вартість – 50\$
Шрі-Ланка	До 30 днів	Вартість – 40\$

Ціна залежить від аеропорту, тому вона може змінитись. При в'їзді в будь-яку країну, рекомендується мати з собою підтвердження платоспроможності, зворотні квитки та бронювання в готелях, а також перевірити всю інформації на сайті посольства країни, в яку планується подорож. Ніхто не може передбачити, які питання може поставити міграційна служба при в'їзді в країну, тому обізнаність і наявність документів гарантуватиме, що в країну турист зможе потрапити.

Якщо метою візиту не є туризм або віза необхідна на термін понад 30 днів, то оформити її можна у посольстві чи візовому центрі цієї країни.

Кількість держав, з якими Україна має безвізовий режим, протягом наступних п'яти років планується збільшити ще на 14 країн. Таке завдання постановлено для МЗС у Програмі діяльності Кабінету міністрів України, зареєстрованій на сайті Верховної Ради. «Збільшення переліку країн із безвізовим режимом для власника українського паспорту – запорука відкриття світу для українців, підвищення поваги до нашого громадянина, забезпечення його прав. За наступні 5 років цей перелік буде розширено за рахунок Гватемали, Гренади, Коста-Ріки, Маврикію, Маршаллових островів, Монголії, Науру, Палау, Перу, Сальвадору, Самоа, Сен-Вінсент і Гренадін, Соломонових островів та Ямайки», - йдеться у документі [4].

Як зазначається у Програмі, в 2020 році буде збільшено терміни безвізового перебування в Аргентині, спрощено існуючий режим поїздок до Мексики, завершено відповідні переговори з Великою Британією, Республікою Корея, Канадою, Японією, Австралією та іншими країнами [4].

Окрім того, протягом наступних 5 років буде спрощено український візовий режим для громадян більшості країн світу, які не становлять імміграційної загрози нашій державі.

Висновки. Спрощення візових формальностей для громадян України є важливим кроком у міжнародному туристичному бізнесі. Це сприяє збільшенню туристопотоків між Україною та іншими країнами світу, а також впливає на формування позитивного туристичного іміджу України у світі.

Список використаних джерел

1. Безвізові країни для українців у 2019 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.momondo.ua/kudy-poihaty/stattya/bezvizovi-krayiny-dlya-ukraintsiv>.
2. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. Затверджено МОН / Мальська М.П., Антонюк Н.В. – К., 2008. – 661 с.
3. Туристичні формальності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/1623676/page:3/>.
4. Україна за п'ять років планує встановити безвіз ще з 14 країнами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2790153-ukraina-za-pat-rokiv-planue-vstanoviti-bezviz-se-z-14-krainami.html>.

Трікон Т.

*магістрантка II-го курсу спеціальності 106 Географія
Науковий керівник – викл. Пушкар Б. Т.*

СКАЛАТСЬКИЙ ЗАМОК ЯК ОСЕРЕДОК ТУРИЗМУ

У багатій історико-архітектурній спадщині України визначне місце належить пам'яткам оборонної архітектури – фортецям, замкам, оборонним храмам, міським укріпленням. Упродовж багатьох століть роль оборонних споруд була провідною в системі міст і містечок. Без перебільшення можна сказати, що від рівня організації оборони залежала доля всіх поселень.

Споруди оборонного типу, або, як ми тепер їх називаємо, пам'ятки оборонного будівництва, зводили як для захисту від ворожих нападів, так і для оборони великих феодалів і магнатів від народного гніву і частих взаємних нападів феодалів-сусідів. Потреба в обороні краю з кожною наступною епохою видозмінювала архітектурну монументальність оборонних споруд краю. Завдяки цьому на місці давніх дерев'яно-земляних укріплень давньослов'янських градів з'являються кам'яні укріплення княжих резиденцій і палаців, а згодом – укріплені династичні замки і садиби господарів краю. У період пізнього